

Baggrund:

Danske Pensionsselskaber herunder PKA indretter i stigende grad sin investeringsstrategi i overensstemmelse med målsætningerne i Paris-aftalen. Ét vigtigt element i denne strategi er en reduktion af investeringer i kul, olie og gasselskaber med forretningsmodeller og lobbyaktiviteter der er uforenelige med Paris-aftalen.

PKA investerer dog fortsat indirekte i fossile selskaber via pensionselskabets investeringer i danske og internationale banker, som indtil videre fortsætter med at levere finansielle ydelser til fossile selskaber, hvis forretningsmodeller er uforenelige med Paris-aftalen. Verdens 60 største banker har kanaliseret 3800 milliarder dollars ind i den fossile industri siden Paris-aftalen blev indgået i 2015 (1). Kun et mindre antal banker har formuleret investeringsstrategier som helt eller delvist understøtter Paris-aftalen (2). Det er uholdbart for løsningen af klimakrisen, og uden en omstilling af bankernes forretningsstrategier, risikerer bankerne at lide store økonomiske tab i takt med at den grønne omstilling accelererer og værdien af fossile aktiver falder.

PKA er allerede medlem af klima-investornetværket Climate Action 100+, og deltager dermed i et målrettet arbejde for at påvirke verdens 160 mest CO₂-udledende virksomheder. Finansielle Institutioner er imidlertid ikke blandt initiativets målgruppe, og der findes ikke noget internationalt investor-initiativ som stiller klimakrav til banker og som arbejder med aktivt ejerskab overfor finansielle institutioner. Denne mangel skal der findes løsninger på.

Forslag:

Generalforsamlingen anbefaler at PKA inden udgangen af 2022 indarbejder et nyt tema om investeringer i banker som et særskilt fokus i PKAs retningslinjer for ansvarlige investeringer (3). Dette bidrag til retningslinjerne bør inkludere en række forventninger til bankerne, med det formål at sikre at bankerne udarbejder en forretningsstrategi der er i overensstemmelse med Paris-aftalens mål om maksimalt 1,5 graders global opvarmning. Retningslinjerne kan eksempelvis baseres på anbefalingerne fra IEAs "Net Zero by 2050 scenarie", og dermed eksempelvis omfatte nogle af nedenstående elementer:

- 1) Banken bør omgående stoppe nye forretninger (herunder aktie- og obligationsinvesteringer, långivning, og andre finansielle ydelser) knyttet til etablering af nye fossile projekter, herunder etablering af nye olie/gas-brønde, kulminer og ny kulkraft.
- 2) Banken bør hurtigst muligt, under hensyntagen til kontraktlige forpligtelser, udfase al eksisterende finansiering (herunder aktie- og obligationsinvesteringer, långivning, underwriting og andre finansielle ydelser) overfor virksomheder som planlægger udvidelse med nye fossile projekter eller kulkraft (4).
- 3) Banken bør formulere en Paris-kompatibel plan for udfasning af eksisterende forretninger (herunder aktie- og obligationsinvesteringer, långivning, underwriting og andre finansielle ydelser) knyttet til kulminer og kulkraft, med udfasning senest i 2030 indenfor EU/OECD lande, og senest i 2040 på verdensplan. En tilsvarende plan skal formuleres for olie- og gasudvindingsselskaber med udfasning senest i 2040 indenfor EU/OECD lande, og senest i 2050 i andre lande.
- 4) Banken bør etablere en tilsvarende Paris-kompatibel politik for sine aktiviteter indenfor kapitalforvaltning (Asset Management), således dækkende investeringer i olie/gasselskaber, kulminer og

kulkraft.

På baggrund af en sådan tilføjelse til PKAs ansvarlighedspolitik, så kan PKA, alene eller sammen med andre investorer, eventuelt medlemmer indenfor Net Zero Asset Owner Alliance, IIGCC eller Hermes EOS, hurtigst muligt fremføre ansvarlighedspolitikens forventninger overfor bankerne.

Under behørigt hensyn til de samlede ressourcer som PKA har til rådighed til udførelse af aktivt ejerskab, så bør PKA øge det aktive ejerskab overfor bankerne i porteføljen. PKA kan eksempelvis i første omgang vælge at fokusere på de banker i sin investeringsportefølje, som er blandt de 20 internationale banker der er de største bidragsydere til fossilindustrien (se tabel 1). Det aktive ejerskab bør omfatte en individuel stillingtagen til klimaforslag der sættes til afstemning på bankernes generalforsamlinger, samt aktiv påvirkning af stemmerådgivere og stemmeforvaltere til at sikre en stemmeafgivelse der understøtter Paris-aftalen. Så vidt det er muligt, så kan PKA eksempelvis også ytre sine holdninger i offentligheden, samt alene eller sammen med andre investorer, stemme mod bankens forslag til valg af bestyrelsesposter, eller fremsætte aktionærforslag på bankernes generalforsamlinger.

PKA anbefales årligt (startende fra 2023) at udarbejde en redegørelse for det aktive ejerskab overfor banker. Såfremt bankerne ikke efterlever de forventninger der er specificeret i ansvarlighedspolitikken og udtrykt via det aktive ejerskab indenfor en kortere årrække, så bør PKA overveje muligheden for at afhænde sine aktiver i disse banker, eller i selvsamme redegørelse begrunde det fortsatte ejerskab af disse banker ud fra en "følg eller forklar" tankegang.

Referencer

1) Banking on Climate Chaos – Fossil Fuel Finance Report 2021

<https://www.ran.org/wp-content/uploads/2021/03/Banking-on-Climate-Chaos-2021.pdf>

2) Eksempler på nogle banker som allerede helt eller delvist har indfriet nogle af kravene: Credit Agricole, BNP Paribas, Société Générale, Crédit Mutuel, La Banque Postale fra Frankrig, UniCredit fra Italien og Desjardins fra Canada, men ingen amerikanske banker.

3) PKAs Ansvarlige Investeringer

<https://ansvarlige-investeringer.dk/>

4) Kravet henholder sig til at man ifølge IEAs World Energy Outlook 2021 "Net Zero by 2050 scenariet" bliver nødt til at etablere et fuldt stop for etablering af nye fossile projekter (olie/gas-brønde, kul-miner og kul-baseret elkraft) hvis man skal indfri Paris-aftalens mål om maksimalt 1,5 graders global opvarmning

<https://www.iea.org/reports/world-energy-outlook-2021>

Roger Lundberg

Socialpædagog og Delegeret fra Syddanmark
Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale

Tabel 1: PKAs investeringer i verdens "Top 20 fossil-investerende banker" & deres fossil policy, samt investeringer i de største 5 danske banker

Bank	Land	Investeringer i fossil energi fra 2016-2021 (Mia Dollars)*	Score on new coal projects**	Score on phase out of coal projects**	PKA Investeringer (Mio DKK)	
					Aktier	Obligationer
JP Morgan Chase	USA	316,74	8	0	240,0	0
Citi	USA	237,48	8	4	237,8	0
Wells Fargo	USA	223,35	8	0	86,1	0
Bank of America	USA	198,45	8	0	140,7	0
RBC	CANADA	160,13	3	0	98,8	0
MUFG	JAPAN	147,74	4	0	10,5	0
Barclays	UK	144,90	8	0	10,9	14,5
Mizuho	JAPAN	123,47	6	0	17,0	0
TD Bank	CANADA	121,06	1	0	91,2	0
BNP Paribas	FRANKRIG	120,82	10	10	41,3	0
Scotiabank	CANADA	113,85	?	?	0	0
Morgan Stanley	USA	110,78	8	0	162,8	0
HSBC	UK	110,74	8	0	25,8	0
Bank of China	CHINA	101,20	2	0	69,1	0
Goldman Sachs	USA	100,51	8	0	257,9	0
Bank of Montreal	CANADA	97,21	?	?	59,1	0
ICBC	CHINA	96,01	0	0	0	0
SMBC	JAPAN	86,26	?	?	0	0
Credit Suisse	SWISS	82,20	8	?	2,5	0
Deutsche Bank	GERMANY	74,62	8	0	7,7	0
SUM					1559,2	14,5
Nordea Bank	DENMARK				0,7	0
Danske Bank	DENMARK				9,3	0
Ringkjøbing Landbobank	DENMARK				0	0
Jyske Bank	DENMARK				0	0
Sydbank	DENMARK				0	0
SUM					10,0	0

* Fossil Banks hjemmeside & database: [_](#)

** Reclaim Finance Coal Policy Tool: <https://coalpolicytool.org/>

Score on new coal projects:

0 (lowest ranking): No Policy on new coal projects

10 (highest ranking): Full exclusion of new coal projects

Forslag til PKAs Generalforsamling 26/4 2022.

Forslag: Bestyrelsen anbefales at udvide transparensen om investeringsporteføljen til også at omfatte unoterede investeringer, infrastruktur-investeringer og ejendomme senest ultimo 2022.

Forslagsstillernes bemærkninger

PKA har en forbilledlig transparens mht. hvilke selskaber, der findes i den børsnoterede aktie-og obligationsportefølje og hvor store beløb, der på denne måde er investeret i hvert selskab.

Denne transparens mangler for de unoterede investeringer. Som medlemmer af PKA ved vi derfor ikke, hvordan den del af vores pensionsopsparing er investeret. Vi ved heller ikke, hvor meget der er investeret i kul, olie og gasselskaber og andre selskaber, hvis forretningsmodel ikke er kompatibel med Paris-aftalen om klimaet, og vi har ingen indsigt i, om de enkelte aktiver her opfylder PKAs udmeldinger om, at investeringerne skal understøtte Paris-aftalen om klimaet.

Generelt er en væsentlig del af unoterede aktier (private equities) investeret i kul, olie og gasselskaber, og generelt er der meget lidt åbenhed om disse investeringer. Kapitalforvaltere af unoterede aktier udnytter ofte denne manglende åbenhed til at opkøbe nogle af de værste projekter i olie, kul og gas, som frasælges af de store børsnoterede selskaber, fordi de ikke tåler offentlighedens søgelys (1), (2), (3)

Bestyrelsen anbefales, som det i dag allerede er tilfældet med de børsnoterede aktiver, at offentliggøre en liste med alle unoterede investeringer og infrastruktur opdelt i relevante sektorer og med angivelse af beløb investeret i hvert enkelt fond/selskab. I den ånd bør vi også offentliggøre investeringer i ejendomme.

Såfremt det viser sig, at PKA har investeringer som er uforenelige med Pensionskassens ønske om at sikre at investeringerne understøtter Paris-aftalen, så bør PKA overveje at undersøge muligheder for frasalg af sådanne investeringer.

(1) IEEFA: Private equity, part of the fossil fuel problem, can play a role in its solution. 8. Dec 2021
<https://ieefa.org/private-equity-part-of-the-fossil-fuel-problem-can-play-a-role-in-its-solution/>

(2) PRIVATE EQUITY PROPELS THE CLIMATE CRISIS. Private Equity Stakeholder Project, Oct. 2021.
https://pestakeholder.org/wp-content/uploads/2021/10/PESP_SpecialReport_ClimateCrisis_Oct2021_Final.pdf

(3) Private Equity Funds, Sensing Profit in Tumult, Are Propping Up Oil. Financial Times Oct.8, 2021.
<https://www.nytimes.com/2021/10/13/climate/private-equity-funds-oil-gas-fossil-fuels.html>

Roger Lundberg

Socialpædagog og Delegeret fra Syddanmark

Pensionskassen for Socialrådgivere, Socialpædagoger og Kontorpersonale